

BOBOVAC

LIST VAREŠKIH HRVATA

GODINA XXXI. • BROJ 365 • SVIBANJ 2025.

Cijena 2 KM • Za inozemstvo 2 €

ISSN 1512-813X

Između dva broja

U razdoblju od proteklih mjesec dana jedna od glavnih vijesti na svjetskoj sceni bilo je preminuće pape **Franje** u 88. godini na Uskrsni ponedjeljak, nakon što je dan ranije posljednji put uputio svoj *Urbi et orbi* blagoslov (Gradu i svijetu). U Vatikanu je zatim održana konklava na kojoj su sudjelovala i dvojica kardinala iz hrvatskog naroda, a za papu je izabran 69-godišnji američki kardinal **Robert Prevost** koji je za svoj pontifikat uzeo ime **Lav XIV**.

"Kada se 133 kardinala zatvorilo u Sikstinsku kapelu kako bi izabrali vođu 1,4 milijarde katolika u svijetu, odlučili su se ne samo za Amerikanca, već za onoga koji bi, vjerojatno, mogao djelovati kao protuteža impulzivnom američkom predsjedniku **Donald Trumpu**", analizira ugledni list *Politico*. "Iako to nije bio glavni faktor odluke Crkve, koja je bila vođena suptilnijim internim razmatranjima, imati američkog papu značilo je dodatni dar", povjerio je jedan kardinal spomenutom listu.

Novi papa je u prvom istupu zaželio mir svima i pozvao na prekid ratova koji se vode na nekoliko žarišta u svijetu. Dočim, u Bosni i Hercegovini je mir, ali ima ih koji svako malo spominju i opciju rata. Poli-tička, a s njom i sigurnosna kriza nastavlja se i produbljuje. Već se i svjetski analitičari i instituti bave razmatranjem bh. situacije. Npr. američki The Center for European Policy Analysis (CEPA) proučavao je kompletnu političku pojavu **Milorada Dodika**, navodeći da rečeni na političku scenu izlazi treće godine nakon rata (1998.) predstavi-viši se kao reformski socijaldemokratski lider u Republici Srpskoj. "Takav umjeren pristup donio mu je podršku Sjedinjenih Američkih Država i Europe, što je dovelo do njegovog imenovanja za premijera entiteta Republike Srpske. Međutim, nakon gubitka vlasti 2001. godine, Dodik se na političku scenu vraća 2006. i postaje politički oportunist. Njegovo radikaliziranje i bliska povezanost s Kremljom ukorijenjeni su u dva vanjska događaja: priznanje secesije Kosova na Zapadu 2008. godine i nastojanja Sarajeva i mnogih zapadnih zemalja da centraliziraju BiH na način koji nije izričito predviđen Daytonskim mirovnim sporazumom iz 1995.", navodi CEPA.

Ovakvi pogledi istog trenutka predstavljaju proboj štita i alarm za sarajevske političke grupacije i medijske poslušnike koji žive u nekoj svojoj galaksiji i na građenju narativa da je Bosna zemlja u kojoj, pojednostavljeno rečeno, živi jedan dobar i dva loša. Tkogod istupi da ukaže kako bi moralo postojati i neko bolje rješenje za nesretnu Bosnu (i Hercegovinu) pa istupi s nekim primjerom uređenja u drugim složenim državnim zajednicama, ide ga se grčevito poklopiti, a hrvatsku stranu pogotovu. Jest prilično vidljivo da **Dragan Čović**, prekaljeni čelnik HDZ-a BiH kojeg se uzima za personifikaciju hrvatskog korpusa, često i nenamjenski koristi pitanje izmjena izbornog zakona, ali nitko ni ne pokušava

da mu oduzme tu "igračku" iz ruku na način da kaže: E, sad ćemo sjesti i s time jednom završiti. Naprotiv, Sarajevo odnosno oni koji se jednako tako igraju unitarizma, kao jedino "rješenje" vide negiranje i, kad god se otvori neka prilika, preglašavanje Hrvata. Tako se problemi dalje akumuliraju. Srpska strana u BiH, koja ima poziciju u tročlanom predsjedništvu države i koja to koristi da progovori iz svoje perspektive, kao nedavno u skupštini UN-a, iz rečenih sarajevskih krugova dobila je osude. Kaže se u njima – ne zastupa stajališta države, a država, to su oni. Spomenuli smo u prošlom broju i lobiranje u SAD-u koje odvojeno provode srpska i bošnjačka strana (koja je opet ta "državna", a nastupa posve jednostrano). Usuglašavanje držav-ne politike očito ne postoji, u diplomaciji je pogotovu javašluk i u Predsjedništvu kao kolektivnom šefu države svatko sluša samo svog šefa, a kod svega toga hrvatskoj strani je oduzeta mogućnost da se javi i da kaže da uopće postoji jer u ime Hrvata tamo radi netko drugi i pri tome ih čak blati.

Situacija je takva da Dodik i Čović čuvaju svoje političko savezništvo, dok treća strana i ne krije da joj ključni cilj maknuti sa scene bilo kojeg od njih jer bi to konačno oslabilo i onog drugog pa najednom, valjda, otvorilo put životu u BiH bez svih problema. U to kolo uhvatile su se nedavno i oporbene stranke iz RS-a sa strankama pozicije u FBiH, dvije tzv. trojke, te potpisale zajedničku platformu s kojom će, računaju, stjerati Čovića u kut pa da izabere stranu. S komentarom na to javio se Dodik.

"Prvo je besmislen naslov sporazuma 'Platforma za mir i EU'. Nije BiH u ratnom stanju. Nije BiH ni Ukrajina, ni Jemen, ni Palestina. BiH živi u miru 30 godina. A, što se tiče EU, doprinos ove grupacije evropskom putu jednak je nuli. Ministarstva kojima rukovode prvi predložila su nula zakona iz Evropske agende, drugi su glasali samo za jedan. Sve ostalo uradile su stranke koje ova 'napredna' grupacija smatra retrogradnim", stava je Dodik.

Dodao je da poseban doprinos "komediji apsurdna" daje izjava dviju trojki da teške teme ostavljaju za druga vremena.

"BiH se i nalazi u krizi zbog teških tema, zbog činjenice da su one gurane pod tepih decenijama. Nije kriza zbog sira i vojne muzike! Ako neće rješavati teška pitanja, koja će? Lakih više nema", zaključio je Dodik.

I tako, u Bosni i Hercegovini, umjesto naprijed, politička trokolica vuče nas samo nazad.

B

IZ ŽUPNIH MATICA

VAREŠ Vjenčani: Slađan Andrić i Veronika Smakus.

Umrli: Dario Franjković (1961.), Danica Herco rođ. Jurković (1958.), Fanika Mijočević rođ. Mijočević (1940.), Nevenka Musić rođ. Turbić (1945.), Žarko Josipović (1941.), Berta Miočević (1941.).

Izdavanje ovog broja potpomognuto je sredstvima
Središnje uprave Hrvatskoga kulturnog društva "Napredak"
i Središnjega državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Na naslovnici – Članice tamburaškog sastava "Moje prve note" (foto: **M. Marijanović**)

POTPORA LISTU "BOBOVAC"

Dr. Krešimir Mlivočič, Njemačka – 100 €,

Neda Juroš, Njemačka – 50 €,

Tomo Kokor, Hrvatska – 50 €,

Ivo Kalfić, Drvar – 70 KM,

D. F., Vareš – 50 KM.

Svima hvala lijepa!

Sjednica Općinskog vijeća

Šesta redovita sjednica Općinskog vijeća Vareš održana je 28. travnja 2025. godine, a dnevni je red imao 11 točaka.

Pažnju su privukla godišnja izvješća o radu tri javna poduzeća kojima je Općina osnivač i prva se pod vijećničkom lupom našla Veterinarska stanica Vareš. Uočeno je da su kola ovog poduzeća krenula nizbrdo, a do toga je dovelo nekoliko faktora, no prije svega opadanje stočnog fonda. Direktor stanice Suljo Abadžija iznio je pokazatelj da u vareškom području koje obiluje terenima pogodnim za uzgoj stoke u zadnje vrijeme više zahtjeva za veterinarske intervencije stiže od vlasnika pasa i mačaka. To dovodi u pitanje rentabilnost pa i opstanak stanice, a s druge strane ona je ugrožena i postavljenim okvirima poslovanja odnosno mizernim naknadama za veterinarske usluge. Na sve to došla je i uredba Vlade Federacije BiH o povećanju minimalne plaće, odnosno povećanju doprinosa na plaću te još više pogoršala situaciju. Vijećnike je zanimalo treba li, uz tako mali obim posla i tako podcijenjene usluge, u stanici uopće imati četiri zaposlenika. Odgovor je glasio: Općina je stanicu osnovala kao javno poduzeće, a ne kao javnu ustanovu, čime je ona svrstana među poslovne subjekte i profitabilne kompanije koje *po defaultu* imaju bitno veće fiskalne namete, a poduzeće ima i zakonski minimum broja uposlenih. Povrh svega, pojašnjeno je da stanica ima tri uposlena u struci, a četvrta je angažirana osoba iz knjigovodstvene službe. Direktor je zaključno kazao da se u danim okolnostima ovu poslovnu godinu nekako i može privesti kraju, ali da već za iduću Općina treba razmatrati rješenja jer za stanicu nikakvih pozitivnih naznaka nema na vidiku.

Poslovanje Javnoga komunalnog poduzeća Vareš pokazuje se stabilnim. U toj oblasti bilježe se pozitivni efekti otvaranja rudnika u Borovici i poslovanja kompanije Adriatic Metals BH na području Vareša. S jedne strane JKP Vareš pojavljuje se, nakon što se za to izbori na tenderima, kao kooperant kompanije u raznim građevinskim poslovima, a s druge strane direktor Zafer Kamenjaš pohvalio se činjenicom da je poraslo i korištenje komunalnih usluga, osobito vodoopskrbe, pa su i prihodi po toj stavci značajno uvećani. U odgovorima direktora na pitanja koja su vijećnici potencirali saznalo se dosta pojedinosti o gubicima vode lociranim na gradskom području (zbog lošeg cjevovoda) i o sanaciji toga kao prioriteta, zatim o vodovodu Mrestilište-Pogar-Zarudje i Strica te zašto nije uključen Javornik (nije obuhvaćen projektom), o deponiji na Koti i dovozu novih vrsta otpada (iz septičkih jama i blatne mase s borovičkog rudnika; po uvjerenjima sve se odvija kontrolirano), o zimskom održavanju i nabavi specijalnih strojeva (koja se odavno najavljuje i dogovara), o problemu s građanstvom glede odlaganja krupnog otpada, o problematici s radnicima

(sumnjiva bolovanja) i nedostatku radne snage bez obzira na dobre radne uvjete itd. Direktor JKP-a sam predlaže da se u skorije vrijeme održi tematska sjednica Vijeća na kojoj bi se, zbog širine oblasti, potpunije raspravljalo u komunalnoj problematici i ishodilo zaključke odnosno odluke koje bi urodile poboljšanjima. Iako nitko nije osporio pohvale radu i načinu upravljanja komunalnim poduzećem, vijećnik Zdravko Barkić (DF) imao je opasku na broj sjednica i visinu naknade za članove Nadzornog odbora JKP-a. Napola u šali predložio je da se zamijene nadzorni odbori u JKP-u i u "Vareš-stanu", jer možda bi to bio recept da se i "Vareš-stan" postavi na noge.

A JP "Vareš-stan" bio je sljedeći *na tapetu*, sa svojim negativnim poslovanjem iz godine u godinu i s činjenicom da je uvijek jednako daleko od *zelene grane*. I opet je u diskusijama vijećnika potenciran nepovoljan omjer između administrativnog odjela i onog u kome su dimnjačari i *hausmajstori*, i opet je bilo glasova da takvo poduzeće već jednom treba likvidirati, ali to je priča koja će se nesumnjivo ponoviti i kod izvješća naredne godine. Direktor Ivan Miletović nastojao je pružati određena objašnjenja i vijećnike pozvao da pomognu svojom odlukom po pitanju promjene vlasništva nad stambenim jedinicama, jer se događa da novi stanari ne preuzimaju obvezu plaćanja stanarine, a poduzeće nema načina da ih identificira. Ono što je i ovoga puta proizašlo iz rasprave, ali čime se također nije otkrilo *toplu vodu* – stanari ne razmišljaju o zajedničkim prostorijama, tj. o stubištima kao o nečemu svom i skloni su tvrditi da je za to nadležan "Vareš-stan", a rijetki su primjeri složenosti i ulaganja da se stubišta uredi. Uglavnom, bila je to još jedna rasprava o tavorenju i upitnosti jednog poduzeća poslije koje sve ostaje kako je i bilo.

Ponestaje prostora da bismo analizirali još tri zanimljive točke: Izvješće o štetama nastalim uslijed prirodne nesreće izazvane kišom i poplavama tijekom listopada 2024. na području općine Vareš, Izvješće o realizaciji Programa financiranja komunalnih djelatnosti u 2024. godini i Informaciju o zimskom održavanju lokalnih i regionalnih puteva i gradskih ulica, ali kad rasprave ne urode zaključcima koji bi dali neku smjernicu i zadužili nekoga onda je slaba korist prenositi *što se pričalo* pred prisutnima iz izvršne vlasti s pouzdanjem da su oni čuli i da je to dovoljno. Međutim, da se ništa ne podrazumijeva pokazao je i jedan detalj iz nakupljenih *tekućih pitanja*. Vijećnik Igor Hinger (HDZ BiH) je potencirao da se Vijeće obrati kompaniji Adriatic Metals BH s upitom dokle se došlo s formiranjem radne grupe, podsjećajući na zaključak sa sastanka predstavnikâ Vijeća i menadžmenta kompanije u ožujku na Tisovcima. Radna grupa uključivala bi tri strane – predstavnike kompanije, pogođenih mjesnih zajednica i Općinskog vijeća, te bi trebala raspravljati i rješavati problematiku oko putne infrastrukture koja se samo množi.

3

Donacija – Za pučku kuhinju u Varešu od dr. Krešimira Mlivončića – 100 eura.

Proizvodnja i trgovina
modnih tkanina i
modne konfekcije

71330 Vareš | ul. Zvijezda 25 (poslovna zgrada Bobovac)
tel./fax: 032 849 300 | e-mail: info@profitex.ba
www.profitex.ba

NA KORAK DO...

Piše **Neven S.**

Prikupljanjem podataka i objavljenim analizama, nebrojeno puta ukazujući na stanje u oblasti cestovne infrastrukture, nudili smo putokaze izabranima u lokalno predstavničko tijelo – Općinsko vijeće. Nedavno uradili posao općinskog prometnog resora tako što smo istraživali i objedinili pokazatelje iz kantonalnih godišnjih izvješća o ulaganjima u navodno održavanje i neulaganjima u osuvremenjivanje regionalnih cesta kroz vareško područje. Stalno iznova podcrtavali da prometnice na području Vareša nimalo ne dolikuju jednoj općini u 21. stoljeću. Pokazalo se beskorisnim. Čak i kad smo izvukli poneki svrsishodan odgovor od nadležnih za ceste u ZDK-u, to u Općini Vareš niti u Vijeću nije iskorišteno. Stoga nije ni čudno da su se kroz godine u Kantonu učvrstili u uvjerenju kako se s Varešom neobično lako izađe na kraj i ponašali se sukladno tome. A naše ukazivanje nije od jučer ili par godina unatrag nego traje više od dva desetljeća. Naša izdanja čuvaju historijat sustavnog, politički zlonamjernog, poslijeratnog zapostavljanja iz ZDK-a, utješne dodjele sredstava za općinu Vareš u planskim dokumentima koja se poslije često umanjivalo i opstruiralo, kao i arogancije kantonalnih dužnosnika poput Nedžada Polića, Nermina Mandre i sličnih prilikom njihovih rijetkih dolazaka u Općinu Vareš; dakle sve se može pronaći u arhivama "Bobovca" (pogledati npr. Naš osvrt u broju 127).

Sada su neka druga vremena. Kantonalni odnos je umiveniji, pretočen u dolaske s ljepšom pričom i pri najavi nekog projekta uz nevelika ulaganja. No kao rezultat se pokazuje – a s time smo, u direktnoj komunikaciji kroz pisanje u veljači ove godine suočili Kantonalnu direkciju za ceste – da najveći postotak neasfaltiranih regionalnih cesta u ZDK-u i dalje otpada na područje općine Vareš. To je podatak same Direkcije, koji bi iz vareške Općine ili Općinskog vijeća trebalo uzeti za neoboriv argument i uporno pritiskati, zahtijevati da se ta slika korigira jer Općina Vareš niti treba pomoć niti neki poseban status, nego treba pošteniju raspodjelu jer sve veći prihodi od korištenja prirodnih resursa na njenom području jednostavno se ne vide na cestama, nego upravo suprotno – vide se sve veća oštećenja. No, kad su kasnije u veljači o.g. iz ZDK-a došli u Općinu Vareš dužnosnici predvođeni ministrom prometa Adnanom Šabanijem, samo su ispromovirali što su naumili i otišli. Rečeno je tom prilikom da će se sanirati par dionica na regionalnim pravicima, a nije najavljen ni metar novog asfalta. Iako su baš tih dana iz mjesne zajednice Vijaka odaslali stotine potpisa na peticiji uz zahtjev da se nastavi asfaltiranje započeto prije 20 godina, makadamske dionice regionalne ceste R-444 kroz vijačko područje u izjavama sa sastanka nisu dakle ni spomenute. Što znači: od naših osvrta s početka 2000-tih do naših osvrta evo 25 godina kasnije ništa u odnosima Općine Vareš sa Ze-Do kantomom nije suštinski evoluiralo.

Problem pretovarenih kamiona

Na sjednici Općinskog vijeća Vareš održanoj koncem prošlog mjeseca problemi na putevima, i regionalnim i lokalnim, ipak su potencirani. Vijećnici su, tj. onaj dio njih koji dolazi s ugroženih područja ili koji poznaju ta područja, na sve iznova ukazali, ali sami sebi. Svi drugi su navodno složni oko toga da nije u redu koliko su pojedine ceste pogođene "operacijama" Adriatic Metalsa i u kratkom roku ozbiljno oštećene, ali nedostajalo je da se to formulira i formalizira. Pokazalo se da dio vijećnika

– "Samo vozi, Vareš je to"

razumije i korake: predlagali su mehanizme zaštite lokalne zajednice koji postoje ugrađeni u zakone, samo ih treba aktivirati odnosno krenuti od općinskog zahtjeva za njihovom primjenom. Sve je to bilo lijepo rečeno i predloženo, ali rasprava je ipak okončana bez konkretizacije: nijednog zaključka, zaduženja, inicijative.

Jednu od zakonskih mogućnosti je izložio vijećnik Zdravko Barkić: izraditi elaborat i na temelju njega donijeti općinsku odluku o postavljanju prometne signalizacije s propisanom dozvoljenom nosivošću da bi se stalo u kraj transportu pretovarenih kamiona na lokalnim cestama koje nisu izgrađene tako čvrsto da mogu podnositi teret od nekoliko desetina tona. Da to nije neizvodljivo zna se iz primjera u susjednoj općini Olovo gdje su prijevoznici trupaca zauzdani jer policija ima na temelju čega reagirati (nepoštivanje prometnog znaka). Predstavničko tijelo u općini Vareš dosad se nije odvažilo ni na pripremu takve odluke pa da se na glasanju pokaže tko bi se eventualno usprotivio njezinu proglašenju (zbog privatnih interesa i osobnih veza sa Šumarijom ili ucjena šumskog lobija, na jednoj strani, ili kojekakvih veza sa zaposlenicima u Adriaticu na drugoj strani). Usput rečeno, u općini Olovo vlastitom je odlukom regulirano i tzv. posuđivanje tamponskog materijala; ne može se bez dozvole i bez naknade Općini na prvoj prikladnoj šljunkovitoj kosini kraj ceste formirati iskop. Kod nas to može, a vjerojatno se nasipni materijal "posuđen" iz škarpe još i naplati.

Prekomjerna upotreba prometnica

Na drugu zakonsku mogućnost ukazao je vijećnik Nikola Šimić. On je podsjetio na Zakon o cestama Federacije BiH koji u članu 57 kaže da su pravne ili fizičke osobe zbog čije djelatnosti dolazi do prekomjerne upotrebe javne ceste dužne za to platiti naknadu. Iz toga je izveden Pravilnik prema kojemu resorni federalni ministar, na temelju pribavljenog elaborata, propisuje visinu naknade. Ovo je spomenuto u kontekstu upropaštenih i lokalnih i regionalnih cesta, već mjesecima intenzivno korištenih za transporte kompanije Adriatic Metals, i konkretno se odnosi na lokalnu cestu od Careve Čuprije preko Dubošnice do rudnika srebra iznad Borovice te na regionalnu cestu od Odvojka na Krivaji do Rajčevca u Varešu, gdje se prelazi na lokalnu prema Tisovcima. Za kompaniju Adriatic Metals dovozi se nasipni materijal čak iz Banovića kamionima s četiri ili pet osovina, što je sve uočljivo svakom vijećniku jer se događa i kroz sam grad. Međutim, čak ni pitanje prolaska kroz grad, što rezultira ili blatom ili "neprimjerenom" količinom prašine u glavnoj ulici, kao ni pitanje višemjesečnog slamanja ceste od Vijake do Vareša, nikome nije adresirano, a naravno nitko neće sam ponuditi naknadu za štetu. U bosanskom je poslovnom

razmišljanju glavna maksima: izrabiti tuđe i izvuci svoje. Međutim, ostali su iznenađeni oni koji su vjerovali da strani investitor to drugačije radi. Eto toliko drugačije da Duboštica, a pogotovu ne Vijaka, ni u jednoj studiji kompanije s najavljenim "otiscima" na životnu sredinu nisu uvrštene u pogođena područja, no njihove ceste postale su kolateralna šteta teških transporta za potrebe izgradnje rudnika. Prije toga, dok je kompanija probijala novu cestu za svoje potrebe, teret je i slamanje također pretrpjela dionica regionalne ceste R-444a Vareš-Pogar (i dalje od Pogari u oba pravca). Cesta od Vareša do Tisovaca u statusu je transportne ceste kompanije i po njezinoj

skršenosti vidljivo je što to znači, a transport rude traje tek koji mjesec i plan je da traje narednih 20+ godina.

Vijećnik Šimić je podsjetio na kooperativnost pogođenih mjesnih zajednica i lokalne zajednice općenito, ali da su nastale štete izašle iz svih okvira, a nitko ne govori o tome tko će i kojim sredstvima one ceste koje je Općina mukom izgrađivala vratiti barem u prijašnje stanje.

Vijećnik Barkić je pokušao buditi svijest mladih kolega u predstavničkom tijelu kojima Vareš ostaje za budućnost, ali je nakon svega i sam rezignirano zaključio: Dok mi neke stvari riješimo, bit će 22. stoljeće.

B

KAO STAVNJA ISPOD ŽELJEZARE (125)

Kamionski koridori

Piše Dunja Šego

Kod liječnika je to bilo, tj. u čekaonici ispred ordinacije. Dok čekaju, pacijenti vijećaju, ja slušam. Tako me zapalo. Raspreda se o vareškom procvatu s novim rudnikom i dva zapričana pacijenta odaju da se s tom slikom baš i ne slažu. U gornjem dijelu grada, što znači od pijace uzvodno – kukaju oni – nema nijednog kafića. Bircuz za šofere i šumare kod autobusne stanice ne računaju, kao ni namjenski klub penzionera. Za kontraargument opjevanom privrednom razvoju spominju i nedavno ugašenu trafiku, onu kod Općine. Čak je i jedna kladionica odselila u potrazi za vlastitom boljom srećom. Kad ni za nju nema potrebe, jadni smo ti...

Složise se ovi pacijenti međutim da se za kamionima kroz Vareš itekakva prašina diže. Na njima oznake firme Transkop Banovići, pa malo se čini čudno kako nekoj kompaniji, makar bila i britanska, može biti isplativo dovoziti neki nasipni materijal čak iz tih Banovića sa 70 km udaljenosti. Ali tko je Vareš da se to zapita. Vareš je samo putna trasa, prolazište i ništa više. Već sam bila sigurna da samo ja to opažam jer nitko o tome, ni neslužbeno, ne progovara.

Jedan od pacijenata spomenu da planira prodati auto, ali se pribojava kako će to ići jer pod haubom je sve sivo, tko će kupiti takva prašinarska kola. A oprati motor i sve oko njega nije jednostavno ni jeftino. No, od njegove samožive brige veći je problem to što bebe u kolicima moraju preživjeti gutanje prašine kad naiđe konvoj kamiona glavnom vareškom ulicom i stvori efekt saharske oluje. Drugi pacijent požali se da je vjerovao britanskoj kompaniji kad su njeni direktori, koje se neobjašnjivo sklanja svakih godinu dana, zborili o zanemarivom impaktu na život lokalne zajednice, o su-sretnijom ponašanju kad se bude dolazilo u koliziju s javnim prometom, o sapiranjju kotača na kamionima koji voze za kompaniju prije nego će izaći na gradsku cestu...

S 'X' oznakom: točke najkraćeg povezivanja

Iza kratkog trenutka tišine, s povjerenjem da će ga sugovornik razumjeti, nastupi on s angažiranim promišljanjem i otkri kakav utopist čuči u njemu: "Ja sam mislio oni će to izvesti tako da sa Smreke preko bivšeg gumarskog izgrade vijadukt iznad Droškovca i spoje se cestom direktno na lakat-krivinu na Kusači. Ne bi mučili ni sebe ni nas, a zamisli koliko bi uštedili, i vremena i para. Za godinu-dvije to bi ulaganje otplatili." Ovaj ga drugi gleda i ne zna što bi rekao. Tipično vareški, nije ni za ni protiv, pa će takav indolentan zato i dalje nakupljati prašinu pod haubu. Mene pak zagolica izneseno idejno rješenje. Ne uplićem se u diskusiju (šta žene znaju o cestama je l', sve dok ne diplomiraju niskogradnju), ali razmišljam u sebi: ne bi se čak ni moralo praviti nekakav vijadukt s gumarskog, da su se opredijelili provući svoju *haul road* pored centralne radionice i preko Droškovca imali bi sjajnu prečicu s prihvatljivim usponom do velike krivine na Kusači. Nema sumnje da bi kompanija time ostvarila, njenim omiljenim opisnim pridjevom rečeno, uzbudljive uštede.

"Pa ja, gdje je kapitalna izgradnja, kako je to Jugoslavija planski i kojom brzinom radila, čak i žičaru bila napravila" – ne posustaje arhitekt u sjeni i dodaje – "a ovima je trebalo više od godinu dana da izađu na kraj s kružnim tokom koji su kod centralne zapovrnuli."

No, Jugoslavija je sahranjena, a medicinska sestra pozva njegova sugovornika da uđe k liječniku. Tako on ostade sam. S osjećajem neshvaćenosti sjedi u onoj narančastoj plastičnoj stolici u hodniku čiji su zidovi oblijepljeni žutim keramičkim pločicama. I sam interijer u domu zdravlja sjeća na doba socijalizma i kapitalne izgradnje. Njegov most iznad Droškovca vjerojatno bi naišao na nepremostive imovinsko-pravne zapreke jer kažu da je Vareš i danas taocem privatizacije bivšeg Rudarstva, ali smatram da u glavnome ima pravo: inventivnost i projektanti današnje vareške infrastrukture ne idu u istu rečenicu. Najbolje čega su se mogli sjetiti je sastrugati busje i s tom iluzijom proširiti postojeću, okolo-naokolo cestu preko Zagarskog potoka, dužu 4-5 puta, koju se ni na koji način nije poboljšavalo otkako postoji, nekih 6-7 decenija.

Ali čekaj: ako sam dobro razumjela, poanta iskopavanja srebra u borovičkim brdima je smanjenje ovisnosti EU-a od Kine kad je riječ o kritičnim mineralima. Pa je u britanskom tisku bilo naglašeno "posebno u svjetlu *green* revolucije koja je zacrtana u razdoblju do 2040. godine". U grubom prijevodu to znači preko vareških leđa spašavati će se planet i smanjivati emisija ispušnih plinova, a po Varešu neka se ta emisija povećava.

Prečica odnosno cestica uzbudljivih ušteda ostaje samo fantazija lokalnih hobi neimara.

B

Relacije kompanija-Kanton

U ministarstvu gospodarstva Zeničko-dobojskog kantona 18. travnja 2025. godine održan je radni sastanak resornog ministra Samira Šibonjića s menadžmentom britanske kompanije Adriatic Metals BH.

Poslije sastanka izdano je priopćenje u kome je ministar izjavio:

– Raduje činjenica da smo zajedničkim snagama uspjeli realizirati jedan ovako zahtjevan poslovni pothvat. Kako su nas izvijestili iz Adriatic Metalsa, rudnik i postrojenja u Varešu rade u skladu s poslovnim planom za tekuću godinu. Korist imamo svi zajedno, od radnika, kompanije i lokalne zajednice, preko kantona, pa do cijele države, ali i regiona. Ovo je snažna poruka koju šaljemo Evropi i cijelom svijetu, jer ponovo su Zeničko-dobojski kanton, Bosna i Hercegovina i Zapadni Balkan na mapi regija u koje vrijedi ulagati.

Izvršna direktorica korporativnih poslova Sanela Karić zahvalila se Vladi ZDK-a na podršci koju od početka daje ovoj investiciji, istaknuvši da je Adriatic Metals BH primjer kako se rudarska industrija može voditi na održiv i društveno odgovoran način, uz duboko poštovanje ekoloških i društvenih standarda.

Direktorica je prezentirala da Adriatic Metals BH trenutno zapošljava oko 500 radnika, da više od 40 posto zaposlenika kompanije dolazi iz Vareša, a više od 70 posto iz Ze-Do kantona. Prema njenim riječima, primanja radnika su iznad svih prosjeka u branši, s mogućnostima educiranja i napredovanja u struci.

– U Vladi Zeničko-dobojskog kantona uvijek smo imali snažnog partnera. Sve izazove ovog izuzetno zahtjevnog projekta uspjeli smo pozitivno riješiti i nadamo se da ćemo tako nastaviti i u budućnosti. A budućnost je, kako stvari stoje, izuzetno svijetla za sve: kompaniju, radnike, kanton i cijelu zajednicu – istaknula je direktorica Karić.

Dodajmo da, prema ovom priopćenju, na sastanku nije bilo govora o povećanju koncesijske naknade, koje je kompanija najavljivala zajedno s predsjednikom Vlade ZDK-a Nezirom Pivićem još prije 15 mjeseci.

Posjet ministra vareškim školama

Ministar za obrazovanje, znanost, kulturu i sport ZDK-a Mirza Mušija posjetio je 24. travnja 2025. (matične) osnovne škole u Varešu, a u povodu završenih radova na projektima rekonstrukcije. Riječ je o radovima na sanaciji krova na OŠ "Vareš" te sanaciji mokrih čvorova u OŠ "Vareš Majdan", ukupne vrijednosti oko 131 tisuću KM.

Ministar Mušija najprije se sastao s direktorom škole u Vareš Majdanu Miralemom Elezovićem, koji mu je nakon razgovora u znak zahvalnosti uručio umjetničku sliku s motivima Bašćaršije. A u školi u Varešu ministra su dočekale ravnateljica Ilijana Vidović i pomoćnica direktora Sabina Librić. U OŠ "Vareš" ministar je došao zbog završetka radova na rekonstrukciji dijela krova s olucima koja je koštala oko 56 tisuća KM, a s njime je došla Sabina Hodžić, direktorica tvrtke "FORMA-AGD" povezane s projektom.

Ravnateljica Vidović zahvalila se ministru Mušiji na posjetu i istaknula činjenicu da je ovo prvi posjet kantonalnog ministra obrazovanja Varešu u poslijeratnih 30 godina. Ipak je osobno naglasila jako dobru suradnju s nadležnim ministarstvom i dodala da se uvažavaju potrebe učenika i uposlenika OŠ "Vareš".

Ministar Mušija se zahvalio na srdačnoj dobrodošlici i programu koji je priređen u čast njegova dolaska. Rekao je kako je došao zbog učenika i uposlenika, te da u ministarstvu na čijem je čelu kontinuirano rade kako bi osigurali što kvalitetnije uvjete za što bolje sudjelovanje u odgojno-obrazovnom procesu.

Suradnja Vareša, Visokog i Kaknja

U Općini Kakanj 24. travnja 2025. organizirana je ceremonija potpisivanja Memoranduma o suradnji između Općine Kakanj, Grada Visoko i Općine Vareš uz podršku Misije OEES-a u BiH. Na području ove tri lokalne zajednice postoje značajni nacionalni spomenici koji se mogu promatrati kao jedna cjelina, posebno u kontekstu srednjovjekovne Bosne, i stoga je potpisani Memorandum izraz "zajedničkog interesa za očuvanje i promociju kulturno-povijesnog naslijeđa te razvoja turizma".

Uz načelnike Kaknja i Visokog, Mirnesa Bajtarevića i Mirzu Ganića, u ime općine Vareš Memorandum je potpisao pomoćnik općinskog načelnika Rusmir Berberović, a svečanosti je uz predstavnike diplomatskog zbora nazočio i voditelj Misije OEES-a u BiH Brian Aggeler.

– Potpisivanje ovog Memoranduma će nam pomoći da podignemo razinu turističke ponude, da to bolje upakiramo zajedno s općinom Kakanj i gradom Visoko, sve u cilju bolje promocije turističkih potencijala naše tri općine i grada. Ova tri grada su i u prošlosti surađivali jer se radi o gradovima s kraljevskom baštinom. Drago nam je da je došlo do ponovne povezanosti jer ćemo zajedno biti bolje posvećeni promociji turističkih i kulturnih vrijednosti koje prelaze naše lokalne granice. Mislim da ćemo u tome i uspjeti i privući još više turista, konkretno u naš Vareš, osobito zaljubljenika u prirodu da nas posjete i iskoriste naše potencijale – kazao je Berberović u izjavi za Hrvatski radio "Bobovac" Vareš. B

Na potpisivanju Memoranduma (Foto: Misija OEES-a u BiH)

Dio sudionika projekta "Žive knjige" u Varešu

Koncept "žive knjige"

U povodu Svjetskog dana knjige i autorskih prava, 23. travnja 2025. u organizaciji Opće biblioteke Vareš, uz podršku Male škole, a pod pokroviteljstvom Fondacije Adriatic, u čitaonici biblioteke realiziran je zanimljiv projekt, kakav je u Varešu upriličen prvi put.

Naime, projekt "Živa knjiga" zasniva se na interaktivnom konceptu: knjige su ustvari autori ili sugovornici s kojima njihovi čitatelji razgovaraju "jedan na jedan". Podrazumijeva se pritom da čitatelji dragovoljno otvaraju teme o kojima se iz raz-

nih razloga zazire govoriti, kao što su izazovi tipa nerazumijevanja, netrpeljivosti, kušnje različitosti, neka tako specifična i osjetljiva iskustva kojima treba prilike i prostora da budu saslušana i shvaćena, da budu sagledana iz druge odnosno susretljive i dobronamjerne perspektive. Pored toga, sugovornici – čitatelj i "živa knjiga" mogu diskutirati naravno i o stvaralaštvu i književnosti kao mjestu olakšanja i prihvatištu za pojedinca čija je nevolja što je neshvaćen, a društvo i sredina često znaju biti jako nepravedni i nemilosrdni. Ovakvi

događaji potiču otvoren i iskren razgovor među sugovornicima, doprinose samostalnom, neovisnom, kritičkom i samokritičkom razmišljanju čitatelja, a pogodni su za sve uzraste i profesije. To je opća definicija smisla ovog projekta, a u Varešu je on, u ovom svom prvom izdanju, poslužio da se zastane, zaboravi na zbrku svakodnevice i vrati starom dobrom otvorenom razgovoru kao najboljem lijeku za dušu.

Vareške "žive knjige", takva je praksa ovog projekta, umjesto svojih imena čitateljima su ponudile naslove ili misli sažete u rečenicu, pa je do spajanja sugovornika dolazilo na način da čitatelj ili čitateljica odabere naslov i tog trenutka otkrije koju će "knjigu" posuditi na 10-15 minuta te s njom povesti diskusiju. A "knjige" su bili: Desanka Franjković, Marinela Hafizović, Danijela Mandić, s. Jelena Antolović, Dženana Bešić-Junuzović, Sahunina Beganović, Toni Petković, Mladenko Marijanović i Nail Hercegovac.

U zajedničkoj diskusiji nakon "čitanja" svi su se složili da odlaze obogaćeni, a čitatelji su iznijeli da na dolasku nisu zapravo znali u kakvom projektu sudjeluju i kakvu priliku dobivaju. "Žive knjige" dobile su zahvalnice, a svim sudionicima je darovana po jedna knjiga, prema vlastitom izboru, iz donacije Franjevačkog samostana i Franjevačke gimnazije u Visokom. **M. M.**

B

U ŽUPI KUPRES

Održana 39. "Zlatna harfa"

U župnoj crkvi Svete Obitelji na Kupresu 3. svibnja 2025. održana je smotra dječjih župnih zborova pod nazivom "Zlatna harfa". Ove godine okupili su se zborovi iz šest župa i to: župe sv. Mihovila Ovčarevo (voditeljica gđa Dragana Babić), župe sv. Ivana Krstitelja Podmilačje (voditeljica s. Dragica Ljubos), župe sv. Ante Padovanskog Bugojno (voditeljica s. Auksilija Milić), župe Uznesenja BDM Uskoplje (voditeljica s. Renata Lizatović), zbor Male škole iz Vareša (voditeljica s. Ružica Marijić), te zbor domaćin župe sv. Obitelji Kupres.

Tema ovogodišnje Zlatne harfe bila je "Vjek hvaljen budi" sukladno obilježavanju 800. obljetnice franjevačkog jubileja, uz spomen 800. obljetnice "Pjesme stvorova" koju je ispjevao sveti Franjo kao izraz svoje duboke zahvalnosti Bogu koji je stvorio sva stvorenja.

Zbor iz Vareša u kupreškoj crkvi

Susret je započeo svečanom procesijom svih sudionika prema crkvi gdje je euharistijsko slavlje predvodio vlč. Jadranko Kurt, župni vikar u župi sv. Obitelji na Kupresu. Slušajući skladno i radosno pjevanje na misi vidjelo se da su svi voditelji dali ono najbolje od sebe i prenijeli djeci ne samo glazbeno znanje, nego još i više, pobožno i dostojanstveno sudjelovanje u misi – prenijela je Katolička tiskovna agencija.

A dječji zbor iz vareške župe, kao i

uvijek, bio je posebno zapažen. Ovoga puta nastupili su s pjesmama "Primi dar" i "Duhovski događaj", pod ravnanjem s. Ružice te uz glazbenu pratnju Lane Marijanović na klavijaturi i Davida Jovanovića na gitari.

Za podsjećanje: ovom duhovnom okupljanju dječjih zborova – kojemu dogodine predstoji 40. jubilej! – o 30. jubileju (svibnja 2014.) domaćin je bila župa sv. Mihovila Vareš. **S. P.**

B

Esma i Ivana u finalu turnira

Na vareški način

U Radničkom domu 28. travnja 2025. održana je manifestacija "Uskrs u Varešu" kao odnosno gradsko javno obilježavanje ovoga najvećeg kršćanskog blagdana. Organizirali su je zajedničkim snagama dvije udruge – "Moja prva nota" i "Izvorno vareško" te odgojno-obrazovna ustanova Mala škola Vareš.

Uz duhovni i zabavni glazbeni program, ove godine naglasak je stavljen na radionice u ukrašavanju pisanica tradicionalnim tehnikama i na turnir u tucanju jaja za djecu.

Turnir je izazvao uzbuđenje i oduševljenje, njime je upravljao neumorni Igor Hinger, a uključeno je bilo 40-ero djece. Najviše sreće na kraju su imale djevojčice, ovim poretком: 1. Ivana Radmilo, 2. Esma Hršumović, 3. Lorena Dodik. Dok su se druga djeca zabavljala do trenutka kad bi ljuska njihova jajeta kvrcnula i popustila, ove tri djevojčice pored slasti pobjede dobile su i prigodne nagrade.

Veliki interes žena za izložbom

U onom ozbiljnijem dijelu koji je zahtijevao pažnju gospođa Emilija Zloušić, jedna od voditeljica radionica u ukrašavanju pisanica, upoznala je publiku s idejom radionica održanih u Maloj školi te kako se 15-ak polaznika na njima družilo i zabavljalo, ali nadasve i učilo tradicionalnoj tehnici.

Tijekom glazbenih sekvenci nastupe su imali zbor Male škole sa s. Ružicom Marijić i mladi tamburaši iz "Moje prve note", s duhovnim odnosno uskršnjim repertoarom, a dječja plesna skupina "Zumbalice" koju vodi Amanda Hercegovac bila je jedan drugačiji i svakako simpatičan ukras ovoj manifestaciji.

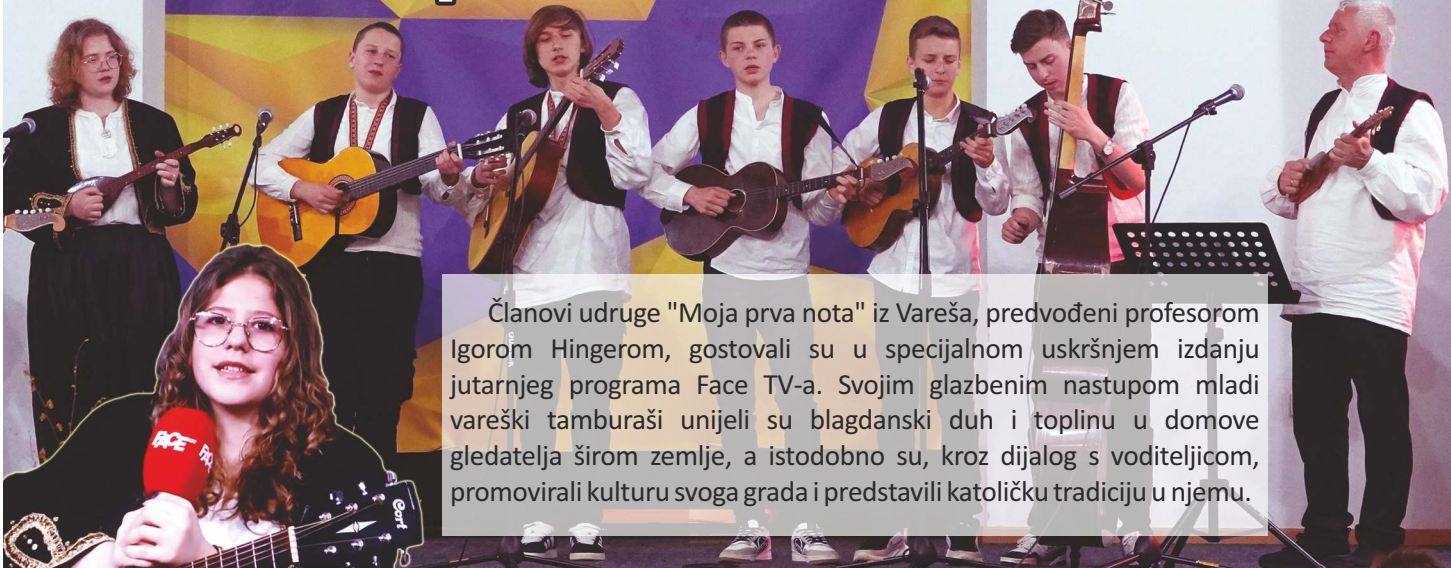
Manifestacija je trebala biti održana druge večeri po Uskrsu, ali je prolongirana tjedan nakon pristigle vijesti da je preminuo papa Franjo. To je bilo razlogom da je pred kraj programa s. Jelena Antolović prigodnim čitanjem podsjetila na poruku pape Franje - Ovaj će život brzo proći.

Manifestacija "Uskrs u Varešu" imala je i humanitarni karakter. Organizirana je prodajna izložba pisanica s radionica i ostalih rukotvorina koje su najmlađi izradili zajedno sa s. Vesnom Bošnjak, a sva prikupljena sredstva namijenjena su za gradnju škole sv. Klare u Rwentobu u dalekoj Ugandi.

Povrh svega, u središtu dvorane postavljena je i prodajna izložba vrijednih članica udruge "Izvorno vareško", a druženje se potom nastavilo uz domjenak.

M. M. **B**

Tamburaši – promotori Vareša

Članovi udruge "Moja prva nota" iz Vareša, predvođeni profesorom Igorom Hingerom, gostovali su u specijalnom uskršnjem izdanju jutarnjeg programa Face TV-a. Svojim glazbenim nastupom mladi vareški tamburaši unijeli su blagdanski duh i toplinu u domove gledatelja širom zemlje, a istodobno su, kroz dijalog s voditeljicom, promovirali kulturu svoga grada i predstavili katoličku tradiciju u njemu.

U Beču 15. put

M. Marijanović

U Beču je u dvorani "Casablanca" 26. travnja 2025. godine održana 15. večer Borovičana. Okupilo se oko 250 osoba porijeklom iz ovoga sela, koji danas žive u Beču i u drugim krajevima Austrije. Neki su na ovo godišnje zavičajno druženje došli iz okolnih zemalja (Njemačke i Švicarske) pa tako i iz Hrvatske i iz domovine BiH.

Nakon prigodnih obraćanja Vedrana Nikolića (nositelja organizacije susreta u Beču), župnika iz Borovice vlč. Ante Stjepanovića, Mate Kneževića (predsjednika MZ Borovica), Borisa Kojića (predsjednika Zavičajne zajednice Borovičana), Stanka Nikolića (vezano za monografiju objavljenu o 100-toj obljetnici župe) i Mladenka Marijanovića (urednika lista "Bobovac") nastavilo se s cjelonoćnim druženjem uz pjesmu i neizostavno kolo. Borovičane i njihove goste uveselio je vrsni vokalist Leon Dodik uz pratnju Vertigo benda.

Nakon zabavne noći Borovičani su se okupili i na duhovnu okrepu. Nedjeljnu misu je u "posuđenoj" crkvi sv. Jakova u župi Oberwaltersdorf (južno od Beča) predvodio župnik vlč. Anto, a nakon saslušane propovijedi i zajedničke molitve uslijedilo je oproštajno druženje pred polazak, s dogovorom – vidimo se na Požeblju o Preobraženju, a to je početkom kolovoza kada se slavi patron borovičke župe.

U organizacijskom timu ovog susreta u Beču bila su petorica Nikolića: Vedran, Dubravko, Ivica, Poncijan i Želimir. Upućena je

Dvojica predsjednika: Mato Knežević i Boris Kojić

zahvala svim sponzorima (kojih je bilo 15 i oni su navedeni na službenim stranicama Zavičajne zajednice i župe Borovica), a posebne riječi zahvale putem našeg lista uputio je Vedran Nikolić. Najprije svom organizacijskom timu i napose Želimiru Nikoliću koji je fotografijama i video snimkama dokumentirao i ovaj susret. Zatim župniku Anti Stjepanoviću i novoizabranom predsjedniku MZ Mati Kneževiću koji su došli iz Borovice i čija je prisutnost bila snažan znak vjere i zajedništva. Također je upućena zahvala predsjedniku ZZB-a Borisu Kojiću za prisutnost i podršku, kao i uredniku lista "Bobovac" na dolasku i dugogodišnjem praćenju zbivanja iz života Borovice.

S naše strane, iz lista "Bobovac", hvala borovičkoj Zavičajnoj zajednici na susretljivosti, gostoprimstvu i osobito onima koji podupiru naš list osjećajući ga svojim. Nadasve, osobna zahvala Vedranu, Želimiru i Stanku. B

Pogaranin Leon Dodik među borovičkim susjedima

Dašak tradicije

Za ovogodišnji Uskrs, u našu Borovicu stigla je posebna gošća – Stella, čije su ručice i oči donijele radost u dom njene bake Nastazije. A baka, kako to samo prava baka zna, s puno ljubavi i ponosa sašila je i izvezla borovičku narodnu nošnju, komad tradicije utkane u svaki konac.

I tako je, u uskrsno jutro, Stella prošetala ispred kuće svoje bake, noseći ne samo nošnju već i priču o ljubavi koja se prenosi na generacije. Ž. N. B

G. & A. NIKOLIC

✳ Erdbergstrasse 51/2/51 ♦ A-1030 Wien 🏠 Ernst Pfeil Gasse 5 ♦ 2460 Bruck/Leitha
 ☎ 0664 160 83 91 📞 02162 66 086 ✉ office@g-a-nikolic.at 🌐 www.g-a-nikolic.at

ANDRIĆ NA BOBOVCU

Piše **Željko Ivanković**

– Značiii... – reče tiho i otežući, pa kad je privukao pozornost svih i tih žamor posve stao, Pavo nastavi: – Nije vam prvi put da ste na Bobovcu?

Sve vrijeme je svojim vedrim očima, ponešto skupljenim na sivom pro hladnom danu u planini, i s pogledom punim poštovanja, bio usmjeren na uvažene goste.

Svi koji su poznavali Pavu Anđelića, tako su ga zvali, malo je tko izgovarao njegovo ime u duljem, u punom obliku – Pavao, znali su taj njegov žmirkav pogled, koji bi se u rijetkim, reklo bi se u posebnim trenucima, preobrazio u širom otvorene oči pune vedrine.

A onda Pavo, podižući uvis čašicu na način na koji se u Bosni nazdravlja, gledajući čas Ivu, čas Ročka, i čekajući da i svi ostali podignu svoje čašice, žaželi dobrodošlicu na uobičajen način, kucanjem stakla o staklo, i uz glasni i vedri žagor.

– Živjeli i dobro nam došli – naglasi. – Baš smo počašćeni vašim dolaskom, a u Bosni se to, kao što znate, najbolje i najjednostavnije odvajkada pokazuje ovako. Žao nam je da se noćas vrijeme malo pokvarilo, ali sudeći po svemu, a evo se polako razvedrava, izaći će na lijep dan.

Širokim smiješkom to dodatno osnaži.

– Meni nije prvi put – reče onaj kojega su mu maločas predstavili kao druga Ročka, ne zaboravljajući upućeno im pitanje.

Čuj, predstavili. Svašta. Ali, šta ćeš, tako to ide na početku, s formalnim predstavljanjem, upoznavanjem, rukovanjem, srdačnim pogledima. Kao da Pavao, uostalom kao i svi oko njega, ne znaju druga Ročka. A i Andrića. Andrića pogotovo. Njega nije trebalo nikome posebno predstavljati.

Ročka su prvog predstavili, jer je on i nekakav politički faktor, a to se predsjedniku i potpredsjedniku općine, koji su s njima došli, učinilo važnijim, a i zato što je drug Ivo bio nekako tih, povučen. Gotovo nevidljiv. Kao da je on u Ročkovoj pratnji, a ne Ročko u njegovoj.

Na kustos, vozače i drugu pratnju iz dva terenska vozila, osim formalnog rukovanja, gotovo se nitko ozbiljno nije ni osvrnuo.

I dok uokolo kružeći pogledom po svima drug Ročko vedro odgovara na zdravicu, i, reklo bi se, kuša prevesti raspoloženje iz službenog u opušteno srdačno, čak prijateljsko, svi koji su do tren ranije stajali nekako ukočeno i skrštenih ruku kao na kakvom prijemu kad se drže govori, pomaknuše se korak-dva unatrag praveći mali krug oko dva priručna stolića istesana od lokalne jelovine i postavljena podno zidina za koje Pavao reče da su bili krunidbena crkva bosanskih vladara.

I ne čekajući da domaćin, drug Pavao ili predsjednik općine kažu koju, Ročko uz kašljanje kojim se obično čisti grlo ili privlači pozornost nastavi:

– A i drug Ivo je već bio ovdje... Baš mi je usput pričao kako je nekad davno bio.

– U ovo doba godine u nas je običaj gostu, za zagrijavanje, prvo ponuditi dobru šljivovicu, a onda... – usudi se pomalo snishodljiva glasa predsjednik općine prekinuti Ročka.

– I kod nas je tako u konjičkim selima. A onda ide sve drugo... Zamezite, drugovi – dodade Pavao. – Tu je sve što se našlo, a tako se i mi ovdje na terenu hranimo... – reče kao da se pravda, kako se u Bosni u takvim slučajevima obično i dočekuju gosti. – Uglavnom je sve domaće. Tu iz okolnih sela... I mrs i bijeli mrs, kako se ovdje kaže.

– Zamezite do ručka... I to je po bosanski. Neće ostati samo na ovom – dopuni predsjednik općine da dodatno oraspoloži nazočne.

Ivo Andrić šuti, smješka se, na licu mu se vidi da mu je ugodno, ali i da još nije došlo vrijeme da on koju progovori.

– Ivo i ja – Ročko će – već dulje vrijeme planiramo doći ovamo. Skanjivali smo se otkad smo čuli za ova iskopavanja. Ustvari, za prve rezultate... Pa danas ćemo, sutra ćemo... Nikad. Znae kako je to sa starijim ljudima. S obavezama. Zadržani smo, družu Anđeliću, onim što ste dosad uradili, zapravo onim što naše novine pišu o vašim arheološkim nalazima. Došli smo ponešto od toga vidjeti na licu mjesta, ali i dati vam podršku, koliko je do nas i tamo gdje mi možemo koju prozboriti.

– Hvala vam. Počašćeni smo – skromno će, samozatajno Pavao, okrećući se prema svojim ljudima, kao da hoće reći kako nipošto nije sam tu. – Evo smo od Vareša dobili i cestu. Nije baš neka, ali... Vidjeli ste i dio naših ljudi, čak ni po ovakvom vremenu ne prestaju raditi. Čak ni kad su tu najugledniji gosti, a rado bi s vama, vjerujte, podijelili koji dragocjen trenutak. Znae, dugo smo čekali ove ljepše dane, za rad na terenu, pa nas ni ovo vrijeme nije baš jako pomelo. Doduše, ona glavna iskopavanja su već završena, ali uvijek se tu ima još štogod uraditi...

– Mora se, jer zna se ovdje u planini... – predsjednik općine će iskazujući razumijevanje – začas okrenuti vrijeme. Kao i noćas što je. Uostalom, što ja to vama govorim, kad vi o Bosni imate više znanja i s Bosnom više iskustva nego svi mi ovdje zajedno... – polaska predsjednik općine.

Ivo pogleda malo preko naočala prema predsjedniku, potpredsjedniku, Pavlu, pa najposlije prema Ročku.

– Sigurno ste se nasjedili u autu, pa da mi malo prošećemo, da vam štogod pokažemo – okrenu Pavo priču.

I najednom, kao po dogovoru, nađe se Pavao Anđelić između Rodoljuba Čolakovića i Ive Andrića, prihvaćajući i tom gestom stručno domaćinstvo uglednim gostima na Bobovcu.

– Sigurno vas često, ovakvi kao mi, svojim posjetama remete u radu – Ivo će tiho kao da se ispričava...

– Znae doći ugledni gosti, ali i svratiti obični radoznalci. No, ovakvu čast još nismo imali – reče Pavao nepatvorenom iskrenošću. – Iznimno smo počašćeni... Ja osobito. Nadam se da smijem s vama, barem na trenutak, biti krajnje osoban.

Kako je Ivo progovorio, Ročko kao da je malo ustuknuo, posvećujući pozornost i predsjedniku i potpredsjedniku općine i kustosu Zemaljskog muzeja, kojega jedva da je dotad itko ozbiljnije zamjećivao.

– Znae, kao što je rekao drug Ročko, ja sam vam ovdje bio davno, davno... Davno prije nego ste se i svi vi, osim Ročka, rodili... – pogleda Ivo sa smiješkom u kutu očiju u Pavu, a onda i druge procjenjujući im godine.

– Tako davno? Znači još u vrijeme Austrije? Kako to? Otkud to? – živo se, uz Pavine upite, zainteresiraše i drugi oko Ive.

– Vidite, imao sam – počeo sad i Ivo malo glasnije vidjevši zanimanje i ostalih – u sarajevskoj gimnaziji dobre drugove iz Vareša. Dva Josipa, jedan je bio Zekić a drugi Poljaković... Doduše, ovog Poljakovića smo zvali Jozo. Izgubio sam davno kontakt s njima. Znate kako to bude u životu. A i ne znam ima li još tih prezimena u Varešu... Došao sam jedne prilike za vikend s njima u Vareš, bio kod njih ugošćen...

– I pješice ste iz Vareša ovamo? – upade potpredsjednik u riječ...

– Vozom Sarajevo-Vareš, a onda sve pješice. Koji je to bio doživljaj vozom koji je vijugao između ovih brda – malo se Ivo okrenu oko sebe, kao da se pokušava orijentirati u prostoru. – Da, prvo smo došli ovamo, otuda preko brda, a onda smo se niz klanac spustili u sutješki samostan... Dugo je to trajalo... Dugo, ali mi mladi, pa k'o srndaći...

– To je bilo davno pred rat! Prvi rat? – dodade više kao pitanje Ročko.

– Da, da... – reče Ivo otežući. – 1910., ljeto, ljetni raspust... I ljepše vrijeme nego ovo danas. Tada sam prvi put bio i u Varešu, i prvi put čuo sve one narodne predaje o Bobovcu, o srednjovjekovnoj Bosni, o kraljici Katarini, o okolnim selima... Nešto malo sam o tome, doduše, čuo i ranije. U sarajevskoj gimnaziji... Znate, imali smo mi odlične profesore, ali vareške priče, sutješke priče, pamćenje koje ima narod... To je nešto sasvim drukčije.

– Taj vareški i sutješki svijet ljubomorno čuva te predaje kao da su samo njihove i kao da su oni za njih zaduženi... Kao neki čuvari testamenta. A pričaju ih kao da je to bilo jučer i kao da su sami bili svjedoci tim događajima... – dodade Pavao sa smiješkom.

I Ivo se nasmiješi, okrenu se kao da pogledom traži Ročka, i prepusti svome domaćinu da ih vodi.

(nastavak u idućem broju)

KOMPLETNA ORGANIZACIJA POGREBA PRIJEVOZ POKOJNIKA U ZEMLJI I U INOZEMSTVU

+387 (0)61 862 717
+387 (0)32 843 083

DIJAMANTNI PIR

Dana 25. travnja davne 1965. godine u Varešu je sklopljen sveti sakrament braka između Blage Rupčića i Nevenke – Nene rođ. Erkapić. Njih dvoje, uz Božju pomoć, postali su dijamanti u zajedničkom životu.

Ta sposobnost zajedničkog života i požrtvornost jednoga za drugo donijeli su na svijet tri života: sina i dvije kćeri. Izuzetnom snagom i sposobnošću zajedničke ljubavi izveli su na pravi put svoju djecu, te su kao nagradu dočekali djecu svoje djece: četvero unučadi i troje praunučadi.

Iz rodne Hercegovine oni su, Blago krajem pedesetih, a Nevenka početkom šezdesetih prošlog stoljeća, došli u Vareš koji je tih desetljeća obećavao svijetlu budućnost svima koji su došli raditi i graditi svoj život. Upoznaju se, kratko se zabavljaju i sklopiše brak. Brak je donio nove izazove, ali su naši slavljenici sve probleme rješavali svojom ljubavlju i vjerom u Boga.

Kažu – u Varešu smo proveli najljepše godine svoga života. Tu su nam se djeca rodila. Tu smo bili ugledni i korisni građani sredine koja je svima nama pružala izuzetne uvjete za život. Da ne bi rata, još bi mi živjeli u Varešu.

Ratni put ih odvede u Hercegovinu, u Ljubuški na Hardomilje, gdje su izuzetnim trudom i radom stvorili raj za život.

Godine donose i narušeno zdravlje. I na tom polju, uz pomoć najbližih, i svojom upornošću i posvećenošću životu, uspješno koračaju. Dočekaju i dijamantni pir.

Dana 25. travnja 2025. u crkvi sv. Ante, Franjevačkog samostana Humac u Ljubuškom, po drugi put obnoviše bračne zavjete i u krugu obitelji i prijatelja proslaviše ovaj značajan jubilej.

Uvijek zaljubljenima možemo samo poželjeti da još dugo žive, na njihovu i na radost njihovih najmilijih, te da dožive željezni (65) i prijateljski (70) pir.

Naši slavljenici su dugogodišnji pretplatnici na list "Bobovac" i svakog mjeseca s nestrpljenjem čekaju novo izdanje.

– Čitanje "Bobovca" vraća nas u Vareš – rekoše.

Željko Franjkić

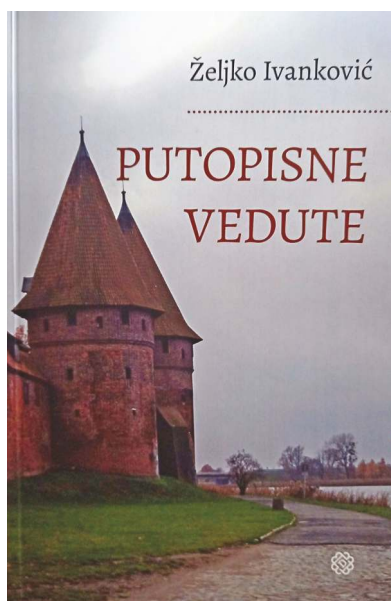

Putopisne vedute

Nakon putopisnih dnevnika, pisanih za studijskih boravaka u Istočnom Berlinu, Los Angelesu, Langenbroichu i Rijeci, objavljenih pod naslovom *Hod rubovima svijetova* (2015.), u okviru Izabranih djela, Ivanković se javlja novom knjigom putopisa.

Knjiga putopisa običnog naslova *Putopisne vedute* dominantno donosi putopisne priče iz Poljske (u dva navrata), ali i iz Palestine/Izraela, tj. Svete Zemlje, te s nekih lokacija u BiH.

Iz Ivankovićevih putopisa progovara intelektualni i pjesnički glas, koji, kako to znaju svi pravi čitatelji književnosti, mogu biti i jesu najčistija književnost, gdje je, kako kažu teoretičari, ključna tehnika dislokacije, slično kao u pustolovnom romanu.

U putopisima je ipak najveća pažnja posvećena opisima putovanih predjela, te autorovim

asocijacijama i razmišljanjima potaknutim onim što je na putu vidio i doživio. Opisi su tu stvarnih predjela, ljudi i događaja, drugih kultura. Stil takvih djela, pa je to i ovdje vidljivo, varira od gotovo znanstvenog izlaganja manje poznatih činjenica do poetskih ili filozofskih zapisa o osjećanjima, dojmovima i razmišljanjima. Iz Ivankovićevih tekstova istovremeno govori intelektualac i erudit, kao i pjesnik i pripovjedač, tako da čitajući ga imamo osjećaj da smo u njegovu društvu na putovanju koje se nastiće.

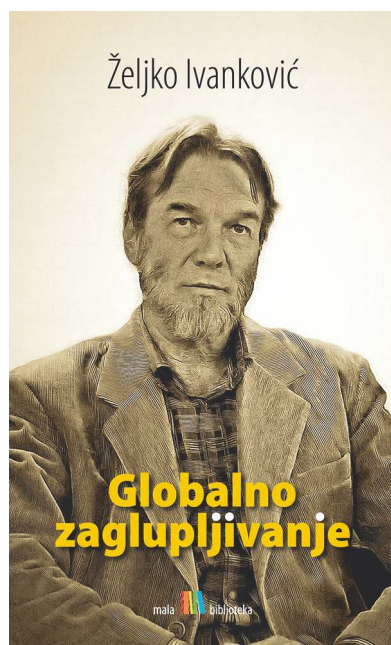
Duga je tradicija putopisa u bosanskohercegovačkoj književnosti, u rasponu od Ivana Frane Jukića do Zuke Džumhura, Tvrtka Kulenovića, Alije Isakovića ili Vito-mira Lukića, a Ivankovićeva putopisna knjiga jedna je od rijetkih te vrste u novom tisućljeću i svojom pojavom daje značajan doprinos toj vrsti književnosti u nas.

Dobra knjiga, Sarajevo, 27. 10. 2024.

Globalno zaglupljivanje

Željko Ivanković je jedan od najuglednijih pisaca kolumni u Regiji. Kolumne je pisao za banjolučke "Nezavisne novine", 2009. – 2010. Za to je vrijeme objavio 70-ak kolumni, poslije objavljenih u knjizi "Pogled s margine" (2011.). Nakon toga je u dva navrata kolumne pisao za "Autograf", zagrebački portal, u rubrici "(Ne)mirna Bosna"; prvi put od listopada 2013. do srpnja 2014., u 40 uzastopnih tjedana, što je također objavljeno u knjizi "(Ne)mirna Bosna" (2014.), a drugi put od početka 2020. do listopada 2023. kad je objavio novih 100 kolumni. Od ožujka 2024. jednom mjesečno piše kolumne za tuzlanski portal "Hrvatski glasnik".

Kao takav zastupljen je u knjizi *Savez kolumnista Jugoslavije*, gdje je uvršteno 18

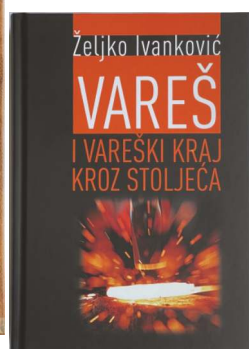
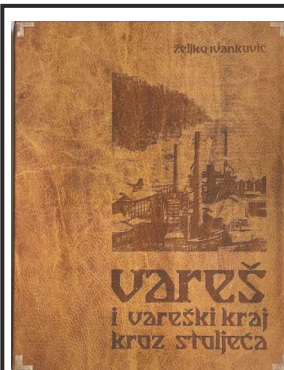

kolumnista sa po dvije kolumne. Ta je knjiga poslužila za projekt Izbor kolumni najuglednijih naših

kolumnista. Nakon knjige Pere Lukovića, druga je knjiga izbor kolumni Željka Ivankovića, a slijede Zlatko Dizdarević, Srđan Puhalo, Vildana Selimbegović, Margit Tomik Levi...

Ivankovićeva knjiga *Globalno zaglupljivanje* predstavlja izbor od 33 kolumne iz tri razdoblja njegova kolumnističkog rada i sadrži, kako sam kaže, snažnu notu društvenog i političkog aktiviteta na principima koje su utvrdila dva njemačka književna nobelovca – Heinricha Bölla koji je rekao: "Umiješati se jedina je mogućnost ostati realističan" i Thomasa Manna: "Jer mislimo kakve ti gajiš svojstvena je želja da ih se izrekne", koje autor smatra vlastitim djelatnim, intelektualnim i moralnim, dakle eminentno ljudskim credom. Pritom, kako ističe, nikad ga "političko" nije zanimalo kao dnevno-političko nego isključivo kao jedan od društvenih fenomena koji, najčešće agresivno, premrežuje sve segmente naših života.

Art Rabic, Sarajevo, ožujak, 2025.

GDJE NABAVITI?

Knjige (ove i mnoge druge iz vareške edicije) možete nabaviti jedino u vareškoj podružnici HKD Napredak odnosno redakciji lista "Bobovac". To je svakako najbolji dar vašim prijateljima i znancima, pa i onima koji nisu Varešani jer će s pomoću ovakvih knjiga najbolje razumjeti zašto se ponosite svojim porijeklom i kazujete im o svom zavičaju i njegovoj povijesti.

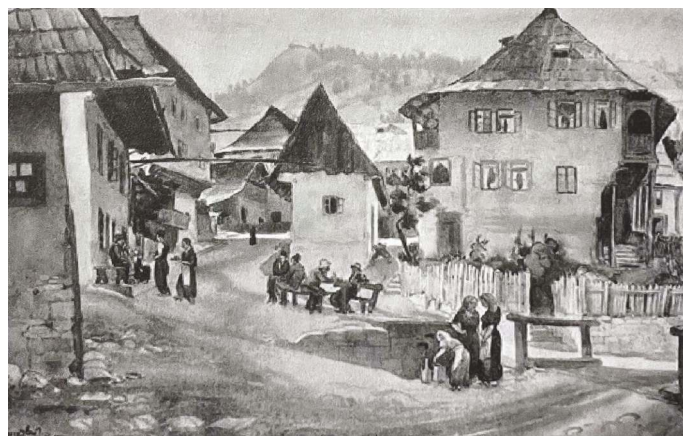
Vareške javne česme

Pripremio **M. M.**

Bunareva nema u Varešu jer jin, pala Bogu, kod enlikie liepie voda ni ne treba. Kratko ću opisat tri najglavnije vareške česme (vode): Brlog na sred Matiević, Nikovac na Postjenju i Toplik kod "Zvezdine" škole.

Brlog je jako zdrava, bistra a studena voda, najljevša u Varešu. Doveden je kroz lučeve čunkove ispod jedne stiene viš Matiević, niz Lukanovice njivu. Voda je dol u Matievićim, dino toči, liepo nadkrivena i ozidana, a toči na tri jake gvozdjene česme. Ima i liepo drveno korito. – Tko u Varešu oće da se napie liepe vode, pošalje diete ili curu da donese s Brloga vode. Na toj se vodi podvečer nediljom i svecem sastane mlogo cura i momak pa se okrene dikada i kolo ili se zavrne eglen i ašikovanje.

Nikovac je na dnu Postjenja, uza samu testu. U staro je doba bio malo niže pod testom, a od nekog je vakta prinešen s gornju stranu teste. Nikovac je doveden iz Dolov. U njegov s gvozdjene

Nekoć na Nikovcu

cievi. I on je isto enak ozidan i nadkriven ko i Brlog. Ima dvie česme, dobro toči, a ne prisušuje nikada, ama ima manje vode nego Brlog. I u njegov je liepa voda, ama nie ni izdaleka anak dobra ko Brlog.

I Toplik je pokraj teste, blizu doma hrvatskog pjevačkog i tamburaškog društva "Zvezde". On je visoko ozidan pa izgleda ko kakav spomenik. Na vrhu ima ko kakvu kapu. Ova je voda dovedena ispod Guvana. Imade 4 jake česme (lule). Toplik-voda nie baš najljevša, već je nekud teška. Oni koji su je mjerili na grade, vele da Toplik od svie vareške vode ima najviše gradi (6°). S Toplika piu vodu neki s Pranića i iz obližnje Stojkovića. Na njoj se napajaju konji što vuku ugalj i šoder na fabriku.

B

IN MEMORIAM

POSLEDNJI POZDRAV

Obavještavamo prijatelje i znance da je naš dragi

TVRTKO DODIK Ante

(1946. – 2025.)

preminuo u Metkoviću 5. svibnja u 79. godini života, gdje smo ga i ispratili na vječni počinak. Počivao u miru.

Supruga Ljiljana, sinovi Goran (Doda) i Anto (Doda), kćer Helena, nevjesta Verica, unuk Leon, sestra Marija s obitelji i obitelji pokojne braće Krešimira, Marka i Filipa, te obitelji Dodik, Pejčinović, Maus, Petrović, Jazović, Raguž, Zekić, Čalak, Franjković

IN MEMORIAM

DARIO MARIJANČEVIĆ

(1962. – 2024.)

Od Darka, Tanje, Ivana, Igora, Matee i Nike

U SPOMEN

(1.V.2020. – 1.V.2025.)

BLANKA MILIĆEVIĆ – Beba

Lijepa naša i nikad prežaljena, volimo te, nedostaješ!

Davor, Teo i Tiana

IN MEMORIAM

BLANKA MILIĆEVIĆ

(20.III.1946. – 1.V.2020.)

Sjećanje na tebe živi u nama.

Počivala u miru!

Ana, Vesna, Rob i Stjepan

IN MEMORIAM

ANTONIJA BJELČIĆ

(1.IX.1940. – 6.V.2014.)

Voljena Antonija, počivaj u miru Božjem.

Katarina

IN MEMORIAM

JANJA ZLOVIĆ

(1954. – 2023.)

Navršile su se dvije godine otkako si nas napustila, ali ćeš vječno ostati u našim srcima.

Počivala u miru.

Suprug Zoran i sin Danijel

U SPOMEN

našim dragim roditeljima,
djedu i pradjedu, baki i prabaki

MARKO JAVOR

(1935. – 2019.)

MARIJA JAVOR

(1934. – 2020.)

Uspomene na vas ne blijede, čuvamo vas u srcima i mislima.

Počivali u miru.

Sin Davorin i kćerka Dajana, s obiteljima

IN MEMORIAM

ŽELJKA KRAJINOVIĆ rođ. Riđić

(3.IX.1952. – 4.VI.2005.)

ANA GRÜTZ rođ. Krajinović

(11.II.1979. – 10.V.2022.)

Počivale u miru.

Familija

TUŽNO SJEĆANJE

KRUNO ANTIĆ

(1.IV.1935. – 1.V.2022.)

BLAŽENKA ANTIĆ

(24.VI.1938. – 11.VI.1999.)

Počivali u miru Božjem.

Darko

TUŽNO SJEĆANJE

Dana 10. svibnja navršilo se osam godina
od smrti naše drage

VESNE ANTUNOVIĆ

(1957. – 2017.)

Trajno će ostati dio naših najljepših uspomena.

Počivala u miru Božjem.

Suprug Stijepo, sin Mario, kćerka Sanja, s obiteljima

IN MEMORIAM

ZDRAVKO VIŠNJIĆ

(1961. – 2024.)

Dana 11. svibnja navršila se godina
od tvog preranog odlaska.

S ljubavlju i sjetom čuvamo uspomene na tebe
i tvoju iskrenu dobrotu.

Supruga Veronika i obitelj

TUŽNO SJEĆANJE

(24.V.2013. – 24.V.2025.)

Dana 24. svibnja navršit će se 12 godina
od smrti našeg dragog

AUGUSTA JOZELJIĆA

Sjećanje na tebe ostaje živjeti u nama.

Počivaj u miru Božjem.

Tvoji najmiliji

IN MEMORIAM

ZDRAVKA MRLJIĆ

(20.X.1939. – 25.V.2022.)

Nedostaješ.

Tvoj Ilija, te Suzana i Svjetlana s obiteljima

U SPOMEN

BOŽO KALFIĆ Mije

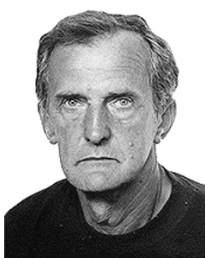
(1940. – 2023.)

Ostaje zauvijek u našim srcima i sjećanjima.

Počivao u miru Božjem.

Supruga Monika, djeca Željko, Markica, Dragana, Goran
i Mijo, zet, nevjesto, unučad i praunuka

SJEĆANJE

RATIMIR JARČEVIĆ

(1944. – 2005.)

Navršilo se 20 godina otkako nisi s nama,
ali živiš u našim srcima i sjećanjima.

S ljubavlju, tvoji najmiliji:

Draženska, Vjerana, Renata, Michael, Elena,
Nikka, Slavenko i Saša

VALENTINA

PRAJO

(31.V.2012.
– 31.V.2025.)

JADRANKA

PRAJO

(23.V.2008.
– 23.V.2025.)

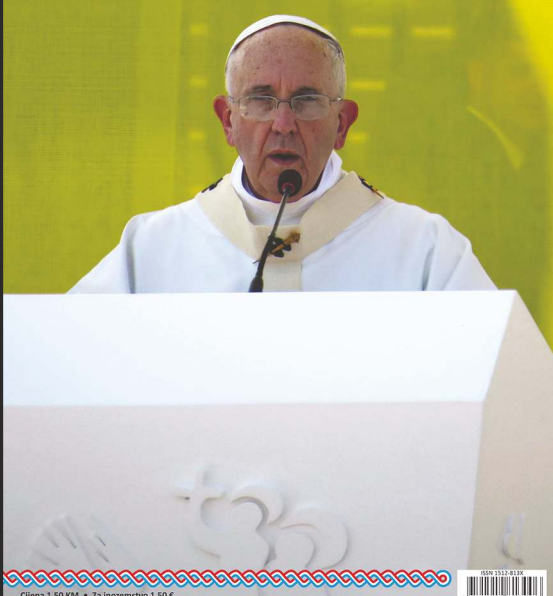
NIKOLA

PRAJO

(12.IV.1965.
– 12.IV.2025.)

Vašim odlaskom na put bez povratka
u našim životima ostala je velika praznina.
Mi je ispunjavamo sjećanjem i molitvama.

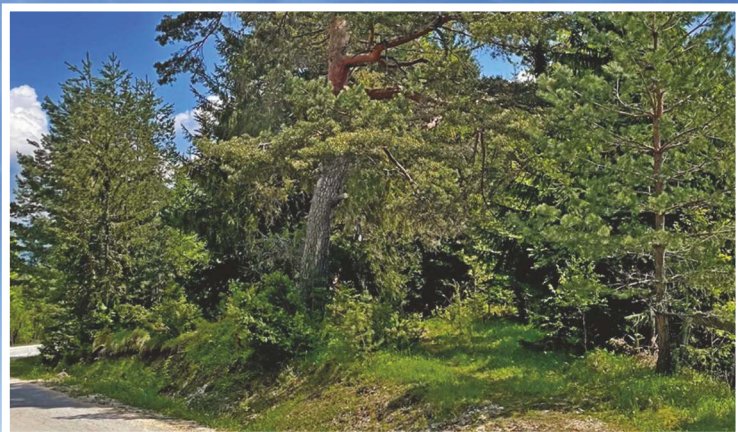
Nikolina, Tomislav, Goran i Anton, s obiteljima

 BOBOVAC LIST VAREŠKIH HRVATA GODINA XXI. • BROJ 246 • LIPANJ 2015.					Autor: ČEJEN	SKLAPATI UGOVOR O REOSIGU- RANJU	BLOGERICA DVORNIK	NASELJE U BLIZINI TROGIRA	BLOKADA U KARATEU	IZBOČINA KOPNA U MORE	"MUDRA" PTICA	GLASNICA GRČKIH BOGOVA
					SIROVINE ZA EKSPLO- ATACIJU							
					BIRAČ, IZBORNIK (lat.)							
					NOVINARKA RAMLJAK					RIMSKA ŠESTICA ČOVJEK ODMILA		
					"STANDARD AMERICAN ENGLISH"				DRŽAVA U AFRICI LOGOTIP KRAČE			
					NAJTANJE SLOVO		TEREN, ZEMLJIŠTE ALATASTI KONJI				"AMPER" IRISH COFFEE PO NAŠKI	
					HULJE, POKVARE- NJACI							STAROSJE- DILAC, DOMO- RODAC
"LICE S NASLOV- NICE" BOBOVCA BROJ 246 (U SARA- JEVU 2015.)	SNIŽENJE CIJENA	STRUJNI PRILA- GODNIK	ZMIJASTE MORSKE RIBE	BOŽICA ASTARTA (anagram: TOST+ARA)	KRLEŽINA DRAMA RADNICI U FLOTACIJI						"SREDNJI" NADIMAK IVICE OLIČA	
OTPREMITI POŠTU									ORGAN VIDA "MACCABI TEL AVIV"			
SPORAZUM DRŽAVA (množ.)								RIBLJI PODMLADAK ODVJETNIK NOBILO				
UPLA- ČIVANJE							NASRTI (ATACI) OTOK KOD MOLATA					
PLANINA PONAD LI- VANJSKOG POLJA										ALFRED NOBEL SREDINA SANJE		
NASILNIK KOJI PROVODI TEROR									PJEVAČ TOLEDANO "RADIJUS"			
STARIJI ČEŠKI ŠAHIST, RICHARD; LJUDI IZ STARE RECIZE						PASMINA OVČAR- SKOG PSA						

RJEŠENJE SKANDINAVKE, vodovarno: resursi, elektri, olga, vi, sae, čad, i, ilo, a, gadov, u logoru, papa franjo, sr, odaslati, oko, paktovi, mlad, uplata, atake, starešina, an, ter, iorjak.

 BOBOVAC LIST VAREŠKIH HRVATA	osnivač i izdavač: HKD "Napredak", Podružnica Vareš • za izdavača: Mario Mirčić • adresa uredništva: 71330 Vareš, Zvijezda 25, tel.: +387(0)66/116-025, fax: +387(0)32/843-094 • internetska adresa: http://www.vares-bobovac.com • e-mail: listbobovac@hotmail.com • žiroračun u KM: 3385802224035182 kod UniCredit Bank d.d., s naznakom: za list "Bobovac" • račun za devizne uplate: 20013680001, IBAN broj: BA39 3385 8048 2407 4883, SWIFT: UNCRBA 22 • cijena godišnje pretplate: BiH – 30 KM, zemlje regije i Europske unije – 106,80 KM (55 €), Sjeverna Amerika i Australija – 120,00 KM • naklada: 500 primjeraka • izlazi jedanput mjesečno • glavni i odgovorni urednik: Mladenko Marijanović • uredništvo: Zlatko Filipović, Čedomir Jelić, Dubravko Tokmačić i Mijo Vidović • tisak: "Dobra knjiga" d.o.o. Sarajevo
--	--

Rješenjem Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Federacije BiH, broj 08-651-311-4/98, list "Bobovac" upisan je u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 817, a mišljenjem istog ministarstva oslobođen je plaćanja poreza na promet proizvoda

Postaja Ivančevo

Veliki dio općine Vareš zauzima planina Zvijezda koja je sinonim zdravog i zanimljivog življenja. O tome tragovi sežu stoljećima unatrag i svaki smo na stranicama "Bobovca" već dokumentirali: brdskulsku ostavu, rimske kaldre, Zvezdangrad, Divić-grad, nekropole stećaka, a među zadnje otkrivenim artefaktima bili su stari križevi u ivančevačkom groblju, po njima ornamenata nema kakvih nema i povrh svega stela i rimski miljokaz.

Obični gost u Zvijezdi, kada u nju kroči nogom, biciklom ili s kakvim *tandrkalom* na više kotača, samostalno će teško pohvatati takve tragove, jer za to nije dovoljno biti turist nego i avanturist. Zato je preporuka običnom: drži se staze i gledaj putokaze. Može se ponegdje malo i mimo toga, ali ne daleko jer GPS ne pomaže. Pa evo jednoga od prijedloga, kao dodatka zračnim banjama na koje smo nedavno ukazivali na ovoj stranici.

Kada se na brdu, s kojeg pogled puca na pola Bosne, napoji oči i siđe livadom do prijevoja Salaša, na raskrižju treba izabrati: da li poći prema novoizgrađenoj lovačkoj kući na Đildinoj njivi ili uljevo cestom koja vodi u pravcu Zavidovića i Tuzle. Evo mi sad idemo lijevo. Preko Lijepe vodice i Stanova do sela Ivančeva, njegovih grandioznih lipa i nedavno obnovljenog doma kulture koji se može i rentati u slučaju većih okupljanja. Na lijepoj je lokaciji u središtu sela, sa solidno parkirnog prostora uz samu cestu, opremljen, osuvremenjen.

"Blaga" planinska klima, smirujući pogled na okolinu, upijanje mirisa procvalog voća, cvijeća, ljekovitog bilja, zuj pčela... Već samo zastajanje radi neke fotografije namjerniku priušti da svakim damarom osjeti suživot s prirodom. Napojen upravo tom ljepotom koja se na Ivančevu otvara oku, Ivica Matić kao vrlo mlad redatelj, rodnom iz ovog sela, onomad snimi film koji postade kulturni, a svoju inspiraciju upisa u naziv filma (*Žena s krajolikom*). I tako, oči se i danas raspamete po šumovitim brjegovima koji se gube u dolinama Vijake, Tribije i Krivaje.

Ovdje raste i trava iva, to je ona što zaljevena rakijom prepečenicom "od mrtva pravi živa".

